

Infektioidentorjuntayksikkö

Hengitystieinfektioiden torjunnasta Sote-yksiköissä epidemiakaudella 2023–24

Vakavan taudinkuvan ehkäisemiseksi 65 vuotta täyttäneille ja lääketieteellisiin riskiryhmiin kuuluville suositellaan kausi-influenssarokotetta ja covid-19-tehosterokotetta.

Kausi-influenssarokote on aiheellinen kaikille välittömässä potilas/asiakaskontaktissa työskenteleville sote-ammattilaisille.

Pitkäkestoinen altistuminen tartuttavalle huonetoverille on keskeinen tartuntaan johdettava altiste. Oireisten varhaiseen tunnistamiseen ja vakavalle covid-infektiolle alttiiden potilaiden sijoitteluun tulee siksi kiinnittää erityistä huomiota. Huonesijoituksista päättävät yksikön hoitajat yhteistyössä erikoisalan lääkärin kanssa ja päivystysaikaan tarvittaessa päivystävää lääkäriä konsultoiden.

Omaisja vierailijoita tulee ohjata siirtämään vierailunsa potilaan/asukkaan luona kunnes vierailijan hengitystieoireet ovat väistyneet. Vierailijoiden käyttöön tulee olla helposti saatavissa kirurgisia suu-nenäsuojuksia ja heitä tulee ohjata käsidesinfektioon yksikköön tullessaan ja lähtiessään.

Henkilökunnan suojainten käyttö

Henkilökunnan ei tule työskennellä sairaana. Hengitystieinfektioipilaan on hyvä käyttää suu-nenäsuojusta potilaslähikontaktissa kunnes oireiden alusta on kulunut viikko.

Hengitystieoireisen potilaan hoidossa noudatetaan tavanomaisia ja pisaravarotoimia. FFP2/3-luokan hengityssuojaimia suositellaan covid-19 ja influenssapotilaan hoidossa, mikäli potilas on voimakasoireinen tai tehdään aerosolia muodostavia toimenpiteitä (esim. hengityskonehoito, nebulisaattorihoidot, limaimut). Jos työntekijä on oman terveydentilansa vuoksi altis vakavalle covid/InflA-taudille, FFP-suojainta voi käyttää kaikessa lähihoidossa.

Virustautien tarttuvuus on suurinta taudin alkuvaiheessa. Hoitava lääkäri ottaa kantaa siihen, milloin pisaravarotoimista kunkin potilaan kohdalla voidaan luopua. Yleensä tämä on mahdollista 5–7 vrk oireiden alusta.

Vaikeasti immuunipuutteiset potilaat

Syvästi immuunipuutteiset potilaat pyritään hoitamaan yhden hengen huoneessa. Henkilökunta käyttää lähihoidossa kirurgista suu-nenäsuojusta. Vaikeasti immuunipuutteisiin luetaan elinsiirtopotilaat, solunsalpaajahoidon vuoksi neutropeniset potilaat sekä lääkärin erillisen ohjeen mukaan muut kuten biologisia lääkkeitä saavat potilaat, esim. CD20-vasta-ainehoidoja 1 v sisällä saaneet potilaat.

Suojainten käyttö osastoepidemiatilanteessa

Jos yksikössä epäillään hoitajakson aikana syntyneitä hengitystieinfektio tartuntoja useammassa kuin yhdessä potilashuoneessa / asukkaalla, suositellaan kirurgisen suu-nenäsuojuksen käyttöä kaikissa potilaslähikontakteissa seuraavan 2 viikon ajan tai kunnes voidaan todeta, että tapauksia ei ilmene lisää. Päätöksen voi tehdä yksikön lääkäri ja päivystysaikaan tarvittaessa päivystävä lääkäri tai vastaava hoitaja. Henkilökunnan tulee tällöin lisäksi kiinnittää erityistä huomiota käsihygieniaan sekä väljyyteen taukotiloissa.

Hengitystieinfektioiden laboratoriodiagnostiikasta

Sairaaloihin osastohoitoon otettavat tai hoivayksikköön jatkohoitoon palaavat potilaat, joilla on hengitystie- tai muita akuutteja infektioon viittavia oireita tutkitaan päivystysalueella covid-19-infektion suhteen vieritestillä tai kulloinkin käytettävissä olevalla pikadiagnostiikalla. Influenssa- ja RSV-epidemiakauden alettua hyödynnetään käytettävissä olevia yhdistelmätestejä.

[Intran Taulukko covid- ja hengitystieinfektionäytteistä](#) .

Osastohoidon aikana oireilemaan alkavat pyritään tunnistamaan ja tutkimaan mahdollisimman pian käytettävissä olevilla pikadiagnostisilla menetelmillä covidin ja epidemiatilanteen mukaan tarvittaessa influenssan ja RS-viruksen suhteen. Oireiset potilaat kohortoidaan mahdollisimman pikaisesti omaan huoneeseen.

Hoivayksikössä yksittäisen hengitystieoireisen asukkaan tutkiminen virusnäytteillä ei ole välttämätöntä. Asukkaan lähikontakteja muihin asukkaisiin pyritään rajoittamaan oireiseksi ajaksi. Jos oireilevia ilmenee muutaman vrk kuluessa useampia, tutkitaan covid-näyte ja epidemiatilanteen mukaan influenssa/RSV-näytteet.